

PRZYWINAĆ (38) *vb pf*

inf przywinąć (8). ◇ *fut* [3 *sg* przywinie.] ◇ 3 *pl* przywiną (1). ◇ *imp* 2 *sg* przywiń (29).

Sł stp, Cn brak, Linde XVI (jeden z niżej notowanych przykładów) – XVIII w.

1. *Owinąć coś dodatkową warstwą czegoś* (38) :

[*przywinąć czego na co* [= *podkładając warstwę czegoś*]: Potym ie [*słoniny kiernozie*] obwiń pąpierzem we czworę albo więcey/ á ná pąpierz przywiń liścia kapułtnego *SienHerb* 499 (*Linde*).]

a. *Obłożywszy środkiem leczniczym, owinąć dla podtrzymania tegoż opatrunkiem* (38) : Albo gliny zwodą dżdżową rozmieszác/ á tákież przywinąć. *SienLek* 40; gdyfy kón ofádni/ [...] pácyny z octem nátlucz á przywiń. *SienLek* 180; pomáżyłz mu [*koniowi*] ony miełtcá łmołą/ á przywiń/ ósrzodką [*lege: ósrzodkę*] chlebá vgniółfzy z łolą *SienLek* 181v, 123v, 182v.

przywinąć czego (8): Albo nátlucz pśich ięzyczkow/ dryakwie polnéy/ á tego z łolą ná bolączkę przywiń *SienLek* 126, 55, 56, 86, 86v, 143, 146v, 174v.

przywinąć co [= *środek leczniczy*] (13): Albo proch s korzenia dziewánnowégo/ z octem śilnym przywiń. *SienLek* 129; Chułtę łuchą w ránę wetkay/ á gębkę w ocćie/ álbo w winie zmaczawfzy przywiń *SienLek* 144v, 40v, 50v, 51, 54, 55v (13).

przywinąć co [= *czym*] (2): *FalZioł* V 29; przylawfzy oliwy/ iefli może być/ á w tym chułtę rozmoczyć á przywinąć. *SienLek* 40.

przywinąć komu, czemu (koniowi) (4): *FalZioł* V 42; Albo bobku z rożą á z octem/ w nozdrze náłypác mu [*człowiekowi w śpiączce*] gorczyce tártey/ y ná czoło mu przywinąć. *SienLek* 55, 55, 174v.

przywinąć przeciw czemu [= *choremu organowi*] (1): Albo warz piołyn/ á z figámi go vtłucz/ przymieszayże Czárnuchy/ á przeciw wątrobie przywiń. *SienLek* 90.

przywinąć na co [= *dolegliwość*] (10): Iefli ielitho łpuchło/ tedy mallo w ciepłym winie rozpułciwfy/ á w tym bawełnę rozmoczywfy: przywiń na ielito łpuchłe *FalZioł* V 29; vpal s koźiey łkory popiołu/ á z oleiem go łniánym zmiefzay/ przywińże ná otręt bótowy. *SienLek* 124, 126, 144, 145 [2 r.], 152v, 153v, 154, 175v.

przywinąć na co [= *miejsce na ciele*] (10): *FalZioł* V 42; Albo łáyná iáłkołcze/ połpołu zgniazdem wocet námoc/ á to ná głowę przywiń. *SienLek* 40v; GDy kogo kurcz w łzyi łamie [...]. Náwierćawfzy gorczyce ná łzyię przywinąć *SienLek* 143, 50v, 51, 54, 55 [2 r.], 56, 86, 122v.

przywinąć czym (1): tákież popiół z iáiówych łkorup/ gdy go w ránę włypą á chułtą ránę zátkáią y przywiną/ krew łye od tego vłtánowi. *SienLek* 145; [*SprLek* D3].

przywinąć na czym (1): GDy dziecię łpać nie może [...]. Wezmi maku: łtłucz [...], potim na chułcie dziecięciu na czoło przywiń *FalZioł* V 42.

przywinąć gdzie (1): Potym náwierć łniánego łiemieniá á z łlázem go náwarz [...] vczyń s tego plałtr á nád łono przywiń. *SienLek* 117.

W połączeniu z przysłówkowym określeniem sposobu użycia lekarstwa [w tym: *ciepło* (2), *świeżo* (1)] (3): Albo ták/ weźmi bobrowych łtroiów tártych [...]/ á zmiefzay to z łokiem opichowym/ á ciepło przywiń. *SienLek* 55v, 86v, 146v.

Zwrot: »na wirzch przywinąć« (1): á to w ćienką chułtę obwinąwfy/ włóż w łono á óstátek ná wirzch przywiń. *SienLek* 117.

2. [Przytulić; przen [kogo]:

W połączeniu szeregowym: [gloria Domini] [...] colliget te/ kśłobie czie przymyę/ przythvly/
przywŷnŷje TomZbrudzPeryk Is 58/8.]

Formacje współrdzenne cf 2. WIĆ.

PP